

12. Ay Bebek Gelişimi

Bebeğinizin o bitmez tükenmez enerjisini gördüğünüzde, onun hastaneden eve getirdiğiniz ufaklık yaratık olduğuna inanamazsınız. Artık "kendi olma bilinci" çok gelişmiştir. Yani artık kendini "farklı" bir insan olarak görmekte ve boyunu, ihtiyaçlarını ve isteklerini net olarak bilmektedir. Yaklaşık her beş bebekten üçü 12. ayda yürümeye başlar, ancak bunun bir genelleme olduğunu unutmanız gerekir. Onikinci ay sonunda bebeğinizin ayakta desteksiz durabilmesi, ancak yürümeye hazır olmaması da normal bir gelişim sayılır. Bebeğin ilk adımları genelde düpmeyle sonuçlanır; bu zamanlarda bebeğe sarılmak ve hiçbir şey olmadığının yumuşakca onu tekrar yürütmesi için cesaretlendirecektir. Düptükten sonra canının yanmasından çok, başarısız olduğu için ağlar. Bu yüzden köpük endişenizi ona gösterirseniz, düptüğü için daha çok üzülecektir. Bebeğinizin, ayaklandıktan sonra bile emeklemeye devam etmesi sizi endişelendirmemelidir. Yürümeye yeni başlayanlar, emekleyerek istedikleri yere ulaşmaları daha kolay olduğundan bir süre daha emeklemeyi tercih edebilirler. Zaman içerisinde bebek yürümeye ipevinin tüm mekânini anlayacaktır. Makul bir güvenle, duvar bir hat üzerinde yürüyebildiği zaman, köpeleri nasırla döneceğini veya düpmeden, kendi isteğiyle nasırla duracağını keşfedecektir. Bebek oyun parkından veya yatağından týrmanabilir ve bu tehlikeli bir biçimde düpme riskini arttırır. Bebeğiniz týrmanmayı çok seviyorsa, karyolasının bir tarafını biraz aşağı indirebilirsiniz, böylelikle daha rahat içeri girer veya dışarı çıkar, ancak odayı tehlikelerden arındırmalısınız.

Bebeğinizin kapık veya çatalı çok iyi kullanması da kendi kendine yemek yiyebilir. Uygun zamanlarda elleriyle yemek yemesine izin verin ve yaptığı dağınıklığı hoş görün. Genelde, ebeveyn yemek yediğinde, bebeğin zorlandığını düpünür ve aslında reddedebilir.

Bu dönemde bebeğiniz, biraz daha hareketlendiğinden, kilo alması yavaşlar. Gün içinde tek öğün yiyip, birkaç yiyecek dışında sunulan her şeyi reddedebilir. Az yediğini düpünmenizin bir nedeni de sindirim sisteminin artık yemekleri eskisinden daha etkili bir biçimde sindirmesidir. Yemek yeme alışkanlıklarının yanı sıra yemek tercihleri de bu dönemde oldukça belirginleşir. Aniden bebeğiniz çok sevdiği muzı reddedip her öğün elma yemek isteyebilir. Bu tamamen normaldir. Bu dönemdeki bebeklerin gün içinde en az bir kez dinlenmeye, yani uykuya ihtiyaçları vardır. Genelde uyku için en iyi zaman öğle yemeğinden hemen sonra olmakla birlikte, bu her zaman gerçekleşemeyebilir. Kendi düzeninize ya da onunkine uygun olarak, bebeğinizi farklı zamanlarda uyumaya teşvik edebilirsiniz. Bu ayın başında bebeğiniz, gündelik eylemleri ile ilgili ona söyleyeceğiniz pek çok şeyi anlar. Bu ay sonunda bir iki kelimeyi kendine özgü bir şekilde söyleyebilir. Bebek hala uzanabildiği her şeyi anlamaya ve öğrenmeye çalışır. Eline aldığı her şey kurcalanmalı, sallanmalı ve yere atılmalıdır. İştahı açıp kapamak ise en heyecan verici oyunlardan birisidir. Hareket eden hemen her nesne onu cezbeder ve artık nesnelere parçalara ayırmaktan değil, bir araya getirmekten hoşlanır. Oyuncak satın alırken, oyuncak kutularının üzerindeki yapıtların özelliklerine özellikle dikkat etmelisiniz. Bunlar çocukların zihinsel kapasitelerinin yanı sıra güvenlik nedenleriyle de konulmuştur. Eğer kutudaki yapıtların 3 yapıtlarını gösteriyorsa, bunun nedeni oyuncakların daha küçük yapıtların ağızlarına sokabilecekleri küçük parçalarının olmasıdır. Artık daha karmaşık oyunlarda elbiselerini kendi çıkarmak isteyebilir.

Bebeğiniz bir an çok anlayışlıyken hemen sonrasında huysuzlaşabilir ve dediklerinizi dinlemeyebilir. Etrafında oynayacak birileri olduğunda dediklerinizi daha kolay kabul eder. Her ne kadar bu dönemde beraber oynamasalar da yakınında bir yapıtlı olması hoşuna gider, ancak genelde daha büyük çocuklarla oynamayı tercih eder. Oyuncak hayvanlar bu dönemde bebeğinizin favori oyuncaklarıdır ve genelde 1-2 tanesine çok bağlırlar. Bu oyuncaklar genelde uykuya "geçiş" yardımcı olup, sizin bir alternatifiniz olurlar. Her çocukta farklılık göstermekle beraber ayrılma korkusunu bu dönemde yoğun yaşarlar. İnsan yapıtlarına aynı şekilde de bağlıdır: bir yere gidildiğinde yakınında olmaya çalışır, evdeyken bebek kendi başına dolaşabilir ve keşfe çıkmaya ne kadar yapıtlarına son bir iki aydır azalmış olsa da hareketlendikten sonra tekrar başlayabilir. Bu ay sonunda bebeğiniz bir mizah anlayışı geliştirecektir. Örneğin yaptığı bir şeye güldüğünüzü gördüğünde bunu tekrar tekrar yapar.

Bu dönem bebeğiniz aynı zamanda farklı ruh hallerini de yaşatacaktır. Bebeğin ruh hali tamamen sizin ruh halinize bağlıdır; siz çok sinirliyseniz, bebeğinizi sakin tutmak pek mümkün olmayacaktır. Sinirli olduğu zamanlarda kısa bir süre için bebeği odasından yatağına bırakıp, kapısını kapatabilir ve biraz sakinleşmesini bekleyebilirsiniz. Göreceksiniz, gösterecek insan olmadığında bebeğinizin siniri hemen geçecektir. Bebeğinize disiplin verirken tutarlı olmanın önemini daha önce belirtmiştik. Ancak yapıtlar ilerledikçe çevresinde her şeyin tutarlı olmadığını anlayacaktır. Eğer sürekli bebeğin arkasında koşturursanız, bir zaman sonra dikkat etmeyi bırakacaktır. Planladığınız disiplin taktiklerini tehlike potansiyeli olan veya çevresini rahatsız eden durum ve davranışlar için saklamalısınız. Hatırlanması gereken ne kadar az kural olursa, bunların uygulaması da o kadar kolay olur. Yakınında bebeğiniz 1. yapıtlı kutlayacak. Her ne kadar bu yapıtlı, bekleğinin bitişini gösterse de bebeciğin davranışlarının bitmiş olduğunu göstermez. Ancak bekleğinin verdiği çaresizlik dönemi arkada kalmış ve olgunlaşma dönemine girilmiştir. Ve sizin "çok özel" bir "çok özel" bir çocuk olma yolunda hızla ilerlemektedir.

12. AY DÖNÜM NOKTALARI

SOSYAL FİZİKSEL ZİHİNSEL

• Anne-babaya, tanıdıklarına ve sevdiği nesnelere şefkat ve ilgi gösterir.

• Uykuya karşı direnir.

• Ruh halleri değişkenlik gösterir.

• Anne-babadan ayrılmaya karşı çok tepki gösterir.

• Ebeveynlerden, gereğinden fazla yardım bekler.

• Sevmediği yemeklere veya yemek yedirilmeye direnir.

• Espri anlayışı gelişir.

• Kalkma, yürümeye ve dolaşma karşı bir eylem içersindedir.

• Tutunmadan bir iki adım atar veya tekerlekli bir oyuncakta dayanarak yürür.

• Karyoladan týrmanabilir.

• Merdiven çıkabilir.

• Ayaktayken kolayca oturma pozisyonuna geçebilir.

- Çömelme pozisyonundan ellerini kullanarak ayağa kalkabilir.
- Telefon, araba gibi oyuncakları kullanmayı öğrenir.
- Bir eli diğerine tercih eder.
- Yeni nesneyi kol altlarına sokup, üçüncüsünü eline alabilir.
- Kendisine verilen talimatları ve söylenilen pek çok şeyi anlar.
- "Anne" dığında bir iki kelime daha söyleyebilir.
- Dergi ve kitaplardaki hayvanları tanıır.
- Kaybolan bir nesneyi, görmese bile son bulduđu yere bakar.
- Olayları daha uzun süre hatırlar.